

Литвинчук А. О.

кандидат економічних наук, старший дослідник, директор ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, a.litvinchuk@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7523-558X>

Озеран О. С.

координатор з моніторингу та оцінювання Офісу впровадження Нової української школи при Міністерстві освіти і науки України, Київ, Україна, oleksandr.ozeran@mon.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6054-4228>

Барабаш О. А.

заступник начальника відділу освітнього інформаційного забезпечення ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, o.barabash@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2545-0369>

Шараєвська М. І.

завідувач сектора галузевої статистичної звітності відділу освітнього інформаційного забезпечення ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, m.sharaevska@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8605-2404>

Дерепа Т. С.

науковий співробітник сектора фінансово-економічної звітності відділу освітнього інформаційного забезпечення ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Київ, Україна, t.derepa@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1283-7671>

ОЦІНКА РИЗИКІВ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Анотація. В умовах військових дій на території України питання організації безпечно-го освітнього середовища набуло особливої актуальності. Створення безпечної інфра-структури закладів освіти виступає стратегічно важливим завданням не лише у воєнний період, а й у контексті післявоєнного відновлення країни. Авторами розгляну-то міжнародні документи, а саме Декларацію про безпеку шкіл, звіти організацій, які працюють у галузі освіти в надзвичайних ситуаціях та в умовах конфліктів. Проана-лізовано статті зарубіжних і вітчизняних науковців про вплив війни на освіту й базо-ві стратегії збереження навчання, про психічне здоров'я дітей під час війни, ефектив-ність шкільних програм підтримки, організацію навчання під час переміщень, прото-коли безпеки. Розкрито, яку підтримку нашої державі надають міжнародні організації та приватний сектор, зокрема компанія «Palantir», за участі якої в Україні здійсню-ється оцінка ризиків безпеки на рівні територіальних громад. Досліджено «Методику оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України» для закладів освіти й територіальних громад, розрахунки для якої проводяться із застосуванням технологій і програмного забезпечення вказа-ної компанії. Підготовлено інформаційні матеріали щодо кількості територіальних громад, закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО), чисельності учнів, учителів у розрі-зі рівнів безпеки системи освіти. Визначення належності ЗЗСО до відповідного рівня ризику безпеки сприяє реалізації державної політики «Школа офлайн», дає можли-вість приймати ефективніші й обґрунтованіші рішення щодо пріоритетності тери-

© Литвинчук А. О., Озеран О. С., Барабаш О. А., Шараєвська М. І., Дереп Т. С., 2025

торіальних громад для будівництва захисних споруд (укриттів), а також створює основу для поступового відновлення очної або змішаної форми навчання в закладах освіти. У межах дослідження окреслено перспективи використання аналітичних даних, підготовлених за допомогою платформи Palantir Foundry, та надано рекомендації щодо раціонального інтервалу оновлення цих даних, що дасть змогу забезпечити їх актуальність, релевантність і практичну цінність для планування освітньої політики й оперативного бюджетного реагування.

Ключові слова: безпечне освітнє середовище, укриття, заклади загальної середньої освіти, учні, учителі, Palantir, рівні ризику безпеки, субвенції.

JEL classification: I21, I28, H52, H56.

DOI: 10.32987/2617-8532-2025-5-28-46.

Україна опинилася перед викликами повномасштабної війни, яка супроводжується значними гуманітарними наслідками, особливо для найуразливіших верств населення, зокрема дітей. Попри наявний історичний досвід збройних конфліктів, у XXI столітті прояви насильства, руйнування і страждання цивільного населення й надалі залишаються характерними для багатьох країн світу, що підкреслює тривалу актуальність проблематики захисту права дітей на освіту та створення безпеки в умовах військових дій.

Метою статті є комплексний аналіз підходів до оцінювання ризиків безпеки в системі загальної середньої освіти України в умовах збройної агресії РФ, зокрема із застосуванням аналітичних технологій платформи Palantir Foundry, а також обґрунтування можливостей використання результатів такої оцінки для прийняття управлінських рішень у межах реалізації державної політики «Школа офлайн», планування будівництва захисних споруд.

У рамках дослідження проаналізовано міжнародні нормативні документи й аналітичні підходи, що визначають сучасні стандарти убезпечення освітнього середовища в умовах збройних конфліктів. Розглянуто

«Методику оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України» та вплив результатів класифікації закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) за рівнями ризику на визначення пріоритетів будівництва укриттів і прийняття рішень щодо відновлення очного або змішаного навчання.

Науковий внесок дослідження полягає в представленні емпіричного зрізу розподілу територіальних громад, ЗЗСО, учнів і педагогічних працівників за рівнями ризику безпеки та його подальшого використання для стратегічного планування освітньої політики й оперативного бюджетного реагування. Надано пропозиції щодо інтервалів оновлення та сценарного використання аналітичних даних, отриманих за допомогою вказаної методики.

У 2010 р. за ініціативи Генеральної Асамблеї ООН створено глобальну коаліцію із захисту освіти від нападів (GCPEA). Ця коаліція об'єднує організації, що працюють у галузі освіти в надзвичайних ситуаціях та в умовах конфлікту, серед яких: Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), спеціалізована установа ООН із питань освіти, науки і культу-

ри (ЮНЕСКО) та ін. Зазначені організації надають підтримку країнам, що перебувають у стані збройного конфлікту, досліджують стан освітньої сфери в умовах війни та розробляють рекомендації щодо впровадження принципів Декларації безпечних шкіл (Safe Schools Declaration). Зокрема, ідеться про інтеграцію питань безпеки в освітній процес, удосконалення механізмів моніторингу та звітності, а також створення локальних систем збору даних про напади на заклади освіти в разі відсутності офіційної статистики.

Питанням освіти в умовах збройних конфліктів присвячено публікацію ЮНІСЕФ «Education in Emergencies: The impact of conflict and displacement on children's education» [1], де розглядаються вплив війни на освіту й базові стратегії збереження навчання, щорічні звіти ЮНЕСКО «Education from attack 2022» про напади на школи (включаючи обстріли, рейди, мілітаризацію шкіл) [2].

Тему безпеки шкіл детально розглянуто в публікації GCPEA «The Safe Schools Declaration», де визначено стандартні протоколи щодо укриттів, евакуації, комунікації з батьками, навчання персоналу, що наразі використовуються й в Україні як базова рамка для розроблення локальних планів безпеки шкіл [3].

Психологічні наслідки війни для учнів і шкіл проаналізовано в працях «Living through war: Mental health of children and youth in conflict-affected areas» [4] і «Mental health provision for children affected by war and armed conflicts» [5], в яких визначено, що шкільні програми з психосоціальною підтримкою істотно знижують симптоми посттравматичного стресового

розладу й депресії у дітей в умовах війни.

Публікацію «Education Amidst Conflict – Resilience, Innovation, & The Future of Learning in War – Torn Areas» [6] присвячено організації навчання під час воєнних конфліктів та вимушених переміщень.

У доповіді Управління Верховного комісара ООН з прав людини від 21 березня 2025 р. [7] наголошено, що три роки безперервних і жорстоких бойових дій в Україні істотно вплинули на рівень доступу дітей до якісної освіти. У документі також наведено дані про чисельність дітей, що постраждали та загинули внаслідок збройного конфлікту, а також зафіксовано факти масового руйнування закладів освіти.

У працях вітчизняних науковців висвітлено різні аспекти безпечного освітнього середовища в умовах воєнного часу. Так, психологічний аспект вивчала О. В. Гнатюк [8]. С. М. Бойко висвітлено теоретичну й практичну складові реалізації першого етапу інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Організаційно-педагогічні умови функціонування та розвитку безпечної школи у воєнний / повоєнний час» [9]. О. М. Топузов, М. В. Головка, О. І. Локшина наголошують на загостренні проблеми освітніх втрат в умовах воєнного стану та окреслюють довготривалі виклики [10].

У листопаді 2019 р. Україна підписала Декларацію про безпеку шкіл і стала сотою країною, що підтримує положення цього документа. Декларація окреслює низку зобов'язань щодо посилення захисту освіти від нападів і обмеження використання

закладів освіти у військових цілях. У серпні 2021 р. Кабінет Міністрів України затвердив план заходів щодо реалізації Декларації про безпеку шкіл, яким створено умови для забезпечення права на освіту та формування безпечного освітнього середовища в період збройного конфлікту [11]. На сьогодні до цієї міжнародної угоди приєдналася 121 країна.

З початком повномасштабної війни Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України та Міністерство освіти і науки України ініціювали створення законодавчої й нормативно-правової бази, яка приділятиме особливу увагу формуванню безпечного освітнього середовища та адаптації системи освіти до умов воєнного стану.

Повномасштабна війна в Україні зумовила активізацію міжнародних організацій і приватного сектора, що надають значну підтримку в забезпеченні сталості функціонування системи освіти та її адаптації до кризових обставин. Прикладом такої підтримки є співпраця України з американською компанією «Palantir», розробником програмного забезпечення аналізу даних. Співпраця з цією компанією охоплює такі сфери, як безпека, освіта та розмінування, сприяючи, зокрема, відбудові України й убезпеченню навчання. За допомоги Palantir Україна інтегрує інноваційні рішення в ключові сфери, використовуючи зарубіжний досвід. Palantir співпрацює з українськими міністерствами, надаючи новітні інструменти для обробки даних.

У березні 2024 р. МОН і Palantir підписали меморандум про співпрацю, головною метою якого є сприяння якісним трансформаціям у сфері

освіти та надання доступу до безпечного очного навчання якомога більшої чисельності дітей.

Генеральний директор і співзасновник компанії «Palantir» Олександр Кедмон Карп у співавторстві з Ніколасом Заміскі в праці «Технологічна республіка» [12] порушує питання про необхідність відновлення ефективної співпраці між технологічною індустрією й урядовими структурами задля досягнення національних цілей та забезпечення суспільного блага. У праці наведено обґрунтовані інтелектуальні аргументи щодо потенціалу сучасних технологій у зміцненні демократичних цінностей і посиленні національної безпеки.

За участі Palantir в Україні було здійснено оцінку ризиків безпеки в системі освіти на рівні територіальних громад. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.08.2024 № 866 розроблено та затверджено «Методику оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України» (далі – Методика) у межах реалізації державної політики «Школа офлайн» [13]. Метою цієї комплексної політики МОН є забезпечення доступу до очної освіти якнайбільшій чисельності школярів за умови сприятливої безпекової ситуації, а також до якісної дистанційної освіти для дітей із територій, де відновлення очного навчання наразі є неможливим.

Основною метою впровадження Методики є, серед іншого, ефективне визначення пріоритетних територіальних громад для розподілу державних субвенцій, спрямованих на підтримку безпеки ЗЗСО.

У процесі оцінки використовуються технології та програмне забезпечення компанії «Palantir», які дають змогу застосовувати аналітичні інструменти, зокрема із залученням технологій штучного інтелекту, для аналізу й прогнозування, навіть за умов обмеженого обсягу вхідних даних.

Рівні ризику безпеки закладу освіти (територіальної громади) в Методиці встановлено як «задовільний», «помірний», «високий», «дуже високий» або «непереборний», «нез'ясований». Також у документі окреслено методологію й методи розрахунку, за якими визначається величина ризику безпеки та рівень ризику безпеки закладів і територіальних громад (ТГ) [13].

МОН на основі Методики затверджено Перелік територіальних громад за рівнем ризику безпеки в системі освіти [14]. З оновленим Переліком територіальних громад за рівнем ризику безпеки в системі освіти, їх інтерактивною мапою, інформацією про кожний рівень ризику можна ознайомитися на сайті МОН [15].

На основі затвердженого Переліку ТГ за рівнем ризику безпеки та даних форми ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти», які збираються в програмно-апаратному комплексі «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», авторами виконано аналіз розподілу ТГ, ЗЗСО, учнів, учителів за рівнем ризику безпеки в системі освіти.

Розподіл кількості ТГ та належних до них ЗЗСО за рівнем ризику безпеки відображено на рис. 1.

Згідно з Методикою, рівень ризику безпеки ТГ визначається за сукупністю властивостей ТГ, вибірки закладів освіти, належних до них, а також окремих закладів освіти (суб'єктів розрахунку).

Серед властивостей суб'єктів розрахунку, що безпосередньо впливають на визначення величин ризику безпеки та відповідних рівнів ризику безпеки, слід виокремити: територіальну приналежність; геодезичну відстань до географічних об'єктів

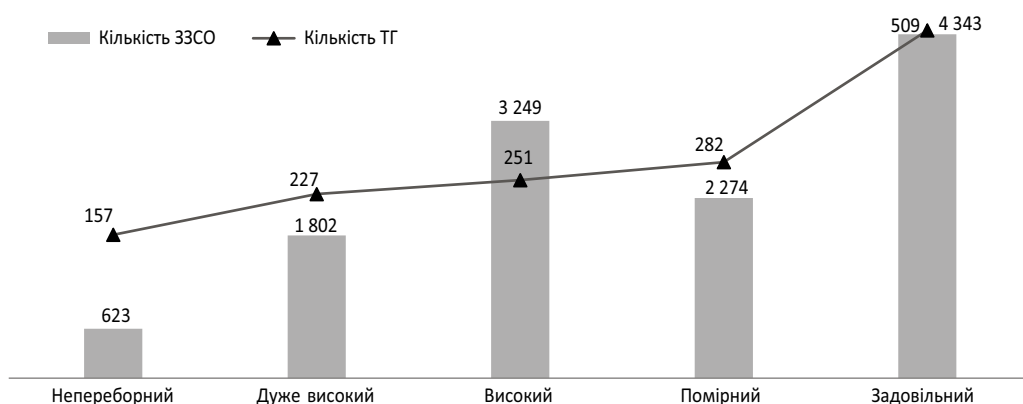

Рис. 1. Розподіл кількості ТГ та належних до них ЗЗСО за рівнем ризику безпеки на початок 2024/2025 н. р., од.

Побудовано авторами за: [15] та даними форми № ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти» на початок 2024/2025 н. р.

та їхніх меж; різноманітні законодавчі статуси (тимчасово окупована територія, територія активних бойових дій, територія можливих бойових дій тощо); індикатори (показники небезпеки від ураження ракетами, безпілотними літальними апаратами або іншими засобами, небезпеки від ураження артилерією, наближеності до інфраструктури) і статистичні характеристики вибірок, як-от мода.

Відповідно до Методики, рівень ризику безпеки закладу освіти визначається шляхом розрахунку величини ризику безпеки на основі значених вище індикаторів, а також подальшого застосування методів статистичного аналізу для розподілу закладів освіти за величиною ризику безпеки за трьома терцилями, асоційованими з відповідними рівнями ризику безпеки (задовільний, помірний і високий).

Варто зауважити, що рівень ризику безпеки закладу освіти може відрізнятися від рівня ризику безпеки ТГ. Для цілей цього дослідження вважаємо, що ЗЗСО наслідує рівень ризику безпеки ТГ, в якій він фізично розташований.

До непереборного рівня ризику віднесено 11 % ТГ, у межах яких перебувало 5,1 % ЗЗСО. Це тимчасово окуповані ТГ і ті, де тривають активні бойові дії, а також де модою сукупності закладів освіти за показником рівня ризику безпеки є «непереборний».

До дуже високого рівня ризику віднесено 15,9 % ТГ (14,7 % ЗЗСО). Це громади, де можливе ведення бойових дій, а також ті, чий заклад освіти розташований на відстані до 45 км від тимчасово окупованих територій або державного кордону з рф, до 30 км

від території активних бойових дій чи державного кордону з білоруссю, до 15 км від територій можливих бойових дій або державного кордону з Республікою Молдовою в межах Придністровського регіону, а також де модою сукупності закладів освіти за показником рівня ризику безпеки є «дуже високий» (якщо для такої ТГ уже не визначено «вищий» рівень ризику). Усі ці громади розташовані в семи областях, а саме в Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Сумській, Харківській та Херсонській.

Групу з високим рівнем ризику формують 17,6 % ТГ (26,4 % ЗЗСО), чий заклад освіти розташований на відстані до 135 км від тимчасово окупованих територій або державного кордону з рф, до 60 км від території активних бойових дій чи державного кордону з білоруссю, до 15 км від територій можливих бойових дій або державного кордону з Республікою Молдовою в межах Придністровського регіону, а також де модою сукупності закладів освіти за показником рівня ризику безпеки є «високий» (якщо для такої ТГ уже не визначено «вищий» рівень ризику).

У межах помірного рівня ризику перебувають 19,8 % ТГ (18,5 % ЗЗСО), чий заклад освіти розташований на відстані до 270 км від тимчасово окупованих територій або державного кордону з рф, до 90 км від територій можливих бойових дій чи державного кордону з білоруссю, до 45 км від території можливих бойових дій або державного кордону з Республікою Молдовою в межах Придністровського регіону, а також де модою сукупності закладів освіти за показником рівня ризику безпеки є «помірний»

(якщо для такої ТГ уже не визначено «вищий» рівень ризику).

Найсприятливішою є ситуація в 35,7 % громад із задовільним рівнем ризику, до яких належать 35,3 % ЗЗСО. Задовільний рівень ризику безпеки визначається для ТГ тоді, коли модою сукупності закладів освіти за показником рівня ризику безпеки є «задовільний» (якщо для такої ТГ уже не визначено «вищий» рівень ризику), і характеризує умови, за яких заклади освіти можуть забезпечува-

ти відносно безпечну та повноцінну організацію очного навчання.

Структура територіальних громад за рівнем ризику безпеки в розрізі регіонів наведена на рис. 2.

Регіонами з найвищим ризиком є: Луганська, Донецька, Запорізька, Херсонська області, в яких майже всі громади перебувають у зонах небезпечного та дуже високого рівня. У Харківській області лише 12,5 % ТГ (у Сумській – 19,6 % ТГ) перебувають у зоні високого ризику, а решта –

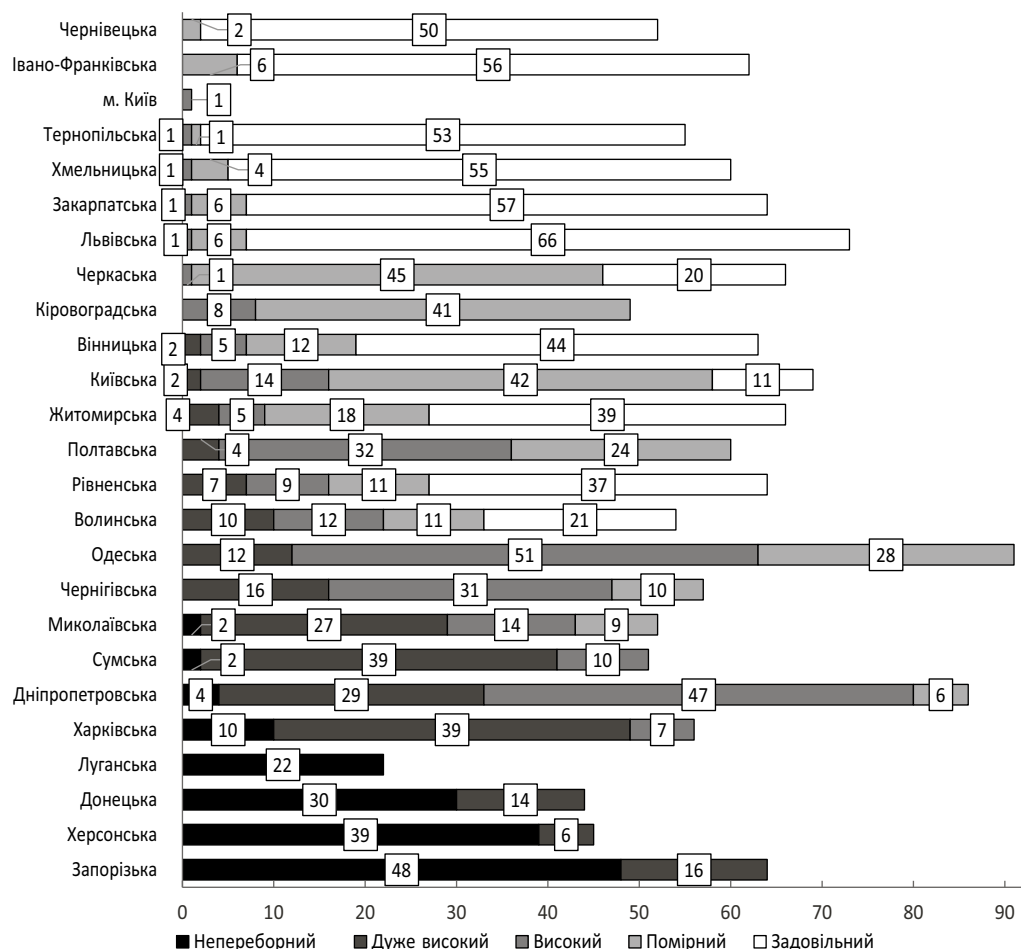

Рис. 2. Кількість територіальних громад за рівнем ризику безпеки в розрізі регіонів на початок 2024/2025 н. р., од.

Побудовано авторами за: [15].

у зонах непереборного й дуже високого ризиків.

Більша частина ТГ Дніпропетровської (93 %) та Миколаївської (82,7 %) областей перебувають у зонах непереборного, дуже високого й високого ризиків, що вказує на постійну загрозу обстрілів, особливо в прикордонних та прифронтових районах. А до зон із помірними ризиками в цих областях віднесено лише 7 і 17,3 % ТГ відповідно.

Шість областей, що розташовані на заході України (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Тернопільська, Хмельницька, Чернівецька), мають переважну більшість громад із задовільним рівнем ризику (від 89 до 96,4 % ТГ). У цих регіонів найбільший потенціал для прийому

та інтеграції внутрішньо переміщених учнів і педагогів.

У прифронтових та прикордонних областях (Донецькій, Запорізькій, Сумській, Харківській, Херсонській) освітня політика має бути зосереджена на підтримці якісного дистанційного навчання, забезпеченні психосоціальної підтримки та розробленні програм для мінімізації освітніх втрат.

У тилкових регіонах із помірним та задовільним ризиком основним пріоритетом є відновлення очного навчання за умови повного облаштування укріттів. Це необхідно для соціалізації дітей і забезпечення найвищої якості освіти.

У табл. 1 наведено розподіл окремих показників форми № ЗНЗ-1 у розрізі рівнів ризику безпеки.

Таблиця 1
Чисельність учнів та вчителів у розрізі рівнів ризику безпеки в системі освіти, осіб

Показник	Рівні ризику безпеки в системі освіти					Разом
	Непереборний	Дуже високий	Високий	Помірний	Задовільний	
Чисельність учнів ЗЗСО	187 508	534 984	1 371 373	752 328	897 694	3 743 887
з них:						
– в інклюзивних класах	1 881	6 559	16 322	10 356	12 204	47 322
– у спеціальних класах	467	1 124	1 870	465	76	4 002
– учнів спеціальних ЗЗСО	875	5 761	14 073	6 284	6 193	33 186
– учнів 1–4-го класів	50 243	171 895	482 195	268 884	311 471	1 284 688
– учнів 5–12-го класів	137 265	363 089	889 178	483 444	586 223	2 459 199
– учнів, які потребують підвезення	991	39 832	77 305	92 795	189 943	400 866
Навчаються за формами здобуття освіти (без учнів спеціальних ЗЗСО та учнів спеціальних класів)						
інституційною	183 050	516 758	1 260 006	708 246	844 853	3 512 913
з них:						
– денною	12 008	238 703	1 148 463	702 381	837 287	2 938 842
– вечірньою	324	633	3 591	613	965	6 126
– заочною	194	555	1 709	479	921	3 858
– дистанційною	170 524	276 867	106 243	4 773	5 680	564 087
індивідуальною	3 148	11 597	97 267	37 912	43 862	193 786
Чисельність учителів	16 997	52 427	117 553	75 878	118 022	380 877
Кількість асистентів учителів в інклюзивних класах	996	4 002	9 384	7 013	9 774	31 169

Складено авторами за: [15] та даними форми № ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти» на початок 2024/2025 н. р.

Розподіл учнів за рівнем ризику безпеки демонструє відмінності порівняно з розподілом ЗЗСО. Зокрема, найбільшу частку в контингенті учнів становили ті, хто навчався в закладах із високим рівнем ризику безпеки, а саме 36,63 % загальної чисельності учнів. Розподіл за іншими рівнями був таким: задовільний – 23,98 %, помірний – 20,09, дуже високий – 14,29, непереборний – 5,01 % учнів. Для учнів початкової школи (1–4-й класи) розподіл був подібним. В інклюзивних класах навчалася до 1,4 %, у спеціальних – до 0,3 % учнів ЗЗСО відповідного рівня безпеки. У спеціальних ЗЗСО за всіма рівнями ризику навчалася до 1 % школярів.

Дані форми ЗНЗ-1 щодо розподілу учнів за формою здобуття освіти не передбачають виокремлення змішаної форми навчання, яка набула широкого застосування в ЗЗСО з огляду на безпекові умови. У зв'язку з цим показники чисельності учнів, віднесених до денної форми навчання, фактично охоплюють також здобувачів освіти, які навчалися за змішаною формою. Отже, понад 90 % учнів здобували освіту за денною формою навчання (включаючи змішану) в закладах, віднесених до категорій із високим, помірним та задовільним рівнями ризику безпеки. Водночас дистанційна форма навчання домінує в закладах із непереборним (93,16 % учнів відповідного рівня ризику) та дуже високим (53,58 %) рівнями ризику, що зумовлено обмеженими можливостями організації безпечного освітнього процесу в очному форматі. Майже однакові частки вчителів (приблизно по 31 %) провадили професійну діяльність у ЗЗСО з високим і задовільним рів-

нями ризику безпеки, тимчасом як у ЗЗСО з його непереборним рівнем працювало лише 4,46 % учителів.

Розподіл учнів, які здобували освіту за денною формою навчання (включаючи змішану), у розрізі регіонів відображено на рис. 3.

Аналіз регіональних відмінностей у доступності очного навчання свідчить, що в областях із відносно стабільною безпековою ситуацією частка учнів, які навчаються за денною формою, сягає 64,4–96,0 %. Водночас у регіонах, що перебувають у безпосередній близькості до зон бойових дій або зазнали часткової чи повної окупації, зокрема в Донецькій, Херсонській, Луганській, Харківській та Запорізькій областях, цей показник різко знижується – до 0,2–40,8 %.

Відносний розподіл учнів кожного регіону за рівнем ризику безпеки відображено в табл. 2.

У Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій областях переважна частина учнів навчається у ЗЗСО, віднесених до задовільного рівня безпеки. У ЗЗСО з високим рівнем ризику безпеки більшість школярів здобувають освіту в Дніпропетровській, Одеській, Чернігівській та Полтавській областях.

Загалом по Україні понад 55,9 % учнів навчаються у ЗЗСО з непереборним, дуже високим і високим рівнями ризику.

У табл. 3 наведено дані про кількість громад, ЗЗСО, чисельність учнів та вчителів у розрізі рівнів ризику безпеки для кожного регіону.

З огляду на значну чисельність дітей, які вимушено навчаються дистанційно в Україні, а також учнів, що перебувають за кордоном і продовжують здобувати освіту в

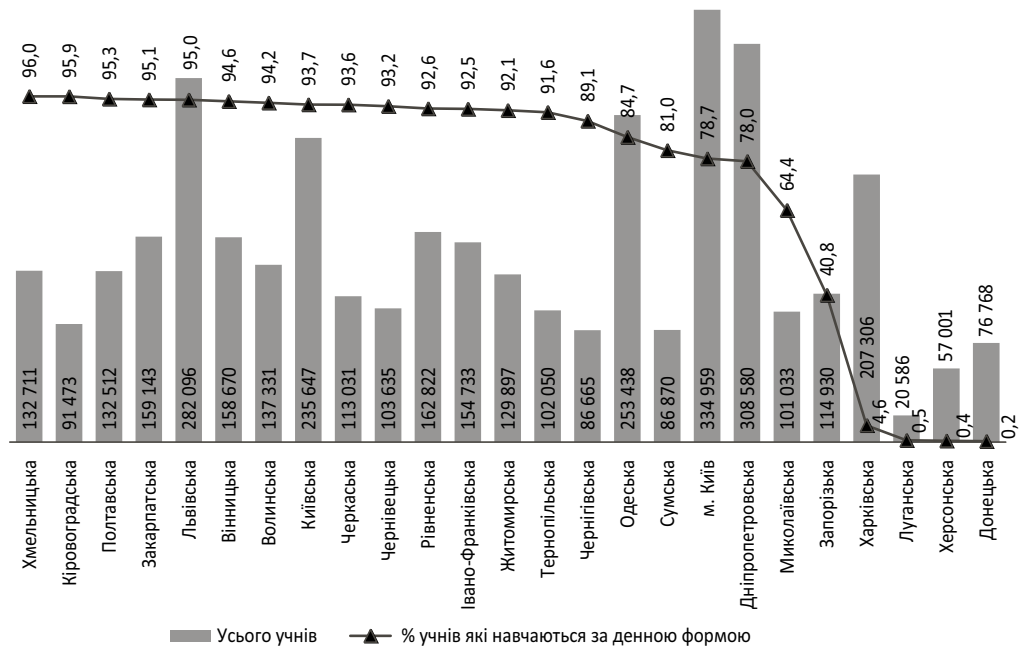

Рис. 3. Загальна чисельність учнів та частка в ній учнів, які здобували освіту за денною формою навчання, у розрізі регіонів на початок 2024/2025 н. р., осіб, %
Побудовано авторами за даними форми № ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти» на початок 2024/2025 н. р.

Таблиця 2
Розподіл учнів за рівнем ризику безпеки в системі освіти на початок 2024/2025 н. р., %

Регіон	Частка учнів за рівнем ризику безпеки				
	Непереборний	Дуже високий	Високий	Помірний	Задовільний
Вінницька обл.	-	1,07	7,11	39,80	52,02
Волинська обл.	-	13,85	21,19	35,72	29,24
Дніпропетровська обл.	4,13	11,20	82,97	1,70	-
Донецька обл.	54,80	45,20	-	-	-
Житомирська обл.	-	4,40	11,61	44,94	39,05
Закарпатська обл.	-	-	0,87	7,27	91,86
Запорізька обл.	39,29	60,71	-	-	0,11
Івано-Франківська обл.	-	-	-	27,69	72,31
Київська обл.	-	1,08	43,46	46,59	8,87
Кіровоградська обл.	-	-	13,51	86,49	-
Луганська обл.	100,00	-	-	-	-
Львівська обл.	-	-	33,99	5,19	60,82
Миколаївська обл.	1,68	63,53	19,80	14,99	-
Одеська обл.	-	7,42	72,06	20,52	-
Полтавська обл.	-	2,87	62,60	34,53	-
Рівненська обл.	-	10,66	19,37	42,50	27,48
Сумська обл.	1,31	74,54	24,15	-	-
Тернопільська обл.	-	-	29,34	3,27	67,39
Харківська обл.	5,26	86,31	8,42	-	-
Херсонська обл.	93,34	6,66	-	-	-
Хмельницька обл.	-	-	29,45	20,41	50,15

Закінчення табл. 2

Регіон	Частка учнів за рівнем ризику безпеки				
	Непереборний	Дуже високий	Високий	Помірний	Задовільний
Черкаська обл.	-	-	26,42	54,78	18,80
Чернівецька обл.	-	-	-	30,25	69,75
Чернігівська обл.	-	17,85	67,43	14,72	-
м. Київ	-	-	100,00	-	-
Україна	5,01	14,29	36,63	20,09	23,98

Примітка. Затемненими комірками позначено п'ять найбільших значень для кожного рівня ризику безпеки.

Складено авторами за: [15] та даними форми № ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти» на початок 2024/2025 н. р.

Таблиця 3

Кількість територіальних громад, закладів загальної середньої освіти, чисельність учнів та вчителів за рівнем ризику безпеки в системі освіти в розрізі регіонів на початок 2024/2025 н. р., од., осіб

Регіон	Кількість, од.		Чисельність учнів, осіб				Чисельність учителів, осіб
	ТГ	ЗЗСО	усього	1-4-го класів	денної форми навчання	які потребують підвищення	
Вінницька обл.	63	602	158 670	56 153	150 109	24 717	17 984
Дуже високий	2	14	1 700	541	1 656	303	253
Високий	5	37	11 275	3 879	10 703	1 471	1 299
Помірний	12	143	63 148	23 257	59 515	4 289	5 606
Задовільний	44	408	82 547	28 476	78 235	18 654	10 826
Волинська обл.	54	518	137 331	47 288	129 337	20 570	16 611
Дуже високий	10	92	19 022	6 156	18 055	2 622	2 704
Високий	12	96	29 101	9 979	27 391	2 368	3 382
Помірний	11	125	49 055	17 316	46 371	6 464	5 218
Задовільний	21	205	40 153	13 837	37 520	9 116	5 307
Дніпропетровська обл.	86	820	308 580	105 509	240 552	25 788	25 788
Непереборний	4	41	12 745	3 943	9 882	427	1 085
Дуже високий	29	144	34 552	11 328	23 017	7 168	3 734
Високий	47	608	256 039	88 471	202 542	15 865	20 316
Помірний	6	27	5 244	1 767	5 111	2 328	653
Донецька обл.	44	256	76 768	21 032	182	4	7 051
Непереборний	30	147	42 067	11 259	182	4	4 042
Дуже високий	14	109	34 701	9 773	0	0	3 009
Житомирська обл.	66	511	129 897	44 754	119 625	21 062	14 765
Дуже високий	4	29	5 711	1 857	5 426	1 999	884
Високий	5	65	15 084	4 987	13 539	1 788	1 668
Помірний	18	169	58 372	20 285	53 862	5 384	5 715
Задовільний	39	248	50 730	17 625	46 798	11 891	6 498
Закарпатська обл.	64	565	159 143	55 502	151 308	24 247	17 649
Високий	1	7	1 384	444	1 250	128	152
Помірний	6	39	11 568	4 068	11 254	1 889	1 288
Задовільний	57	519	146 191	50 990	138 804	22 230	16 209
Запорізька обл.	65	318	114 930	34 498	46 892	2 709	9 883
Непереборний	48	135	45 160	11 531	700	266	3 674
Дуже високий	17	183	69 770	22 967	46 192	2 443	6 209
Івано-Франківська обл.	62	550	154 733	54 941	143 086	21 716	19 607
Помірний	6	78	42 842	16 257	40 433	1 582	4 060
Задовільний	56	472	111 891	38 684	102 653	20 134	15 547

Продовження табл. 3

Регіон	Кількість, од.		Чисельність учнів, осіб				Чисельність учителів, осіб
	ТГ	ЗЗСО	усього	1–4-го класів	денної форми навчання	які потребують підвищення	
Київська обл.	69	630	235 647	89 264	220 795	37 395	20 977
Дуже високий	2	10	2 552	877	2 278	231	307
Високий	14	184	102 412	38 937	96 176	6 689	7 601
Помірний	42	333	109 779	42 162	102 440	24 607	10 216
Задовільний	11	103	20 904	7 288	19 901	5 868	2 853
Кіровоградська обл.	49	285	91 473	31 342	87 764	12 387	9 802
Високий	8	61	12 355	4 230	11 804	2 231	1 460
Помірний	41	224	79 118	27 112	75 960	10 156	8 342
Луганська обл.	22	83	20 586	4 460	103	0	1 874
Непереборний	22	83	20 586	4 460	103	0	1 874
Львівська обл.	73	1 077	282 096	101 896	268 032	40 450	32 924
Високий	1	168	95 889	35 429	91 218	1 824	8 987
Помірний	6	37	14 649	5 412	13 760	1 509	1 417
Задовільний	66	872	171 558	61 055	163 054	37 117	22 520
Миколаївська обл.	52	416	101 033	34 071	65 019	9 688	9 656
Непереборний	2	7	1 694	460	690	41	168
Дуже високий	27	238	64 188	21 304	32 546	3 530	5 805
Високий	14	93	20 002	6 893	17 287	3 649	2 101
Помірний	9	78	15 149	5 414	14 496	2 468	1 582
Одеська обл.	91	707	253 438	87 610	214 590	20 760	22 479
Дуже високий	12	68	18 806	6 409	16 907	3 120	1 978
Високий	51	437	182 629	63 827	149 544	13 025	14 670
Помірний	28	202	52 003	17 374	48 139	4 615	5 831
Полтавська обл.	60	500	132 512	46 055	126 247	23 020	14 175
Дуже високий	4	21	3 807	1 292	3 527	1 407	538
Високий	32	264	82 952	29 223	79 134	10 245	8 154
Помірний	24	215	45 753	15 540	43 586	11 368	5 483
Рівненська обл.	64	536	162 822	56 735	150 742	22 614	17 852
Дуже високий	7	71	17 351	5 974	15 526	2 645	2 157
Високий	9	98	31 533	10 725	28 389	4 912	3 190
Помірний	11	132	69 201	24 413	64 344	3 419	6 333
Задовільний	37	235	44 737	15 623	42 483	11 638	6 172
Сумська обл.	51	321	86 870	29 349	70 350	10 135	9 224
Непереборний	2	5	1 136	310	417	24	178
Дуже високий	39	216	64 756	21 974	55 428	6 648	6 642
Високий	10	100	20 978	7 065	14 505	3 463	2 404
Тернопільська обл.	55	553	102 050	35 904	93 435	14 451	13 764
Високий	1	45	29 942	11 320	28 178	62	2 557
Помірний	1	9	3 336	1 155	2 851	191	364
Задовільний	53	499	68 772	23 429	62 406	14 198	10 843
Харківська обл.	49	542	189 848	58 262	6 920	4 269	16 754
Непереборний	10	50	10 914	3 129	0	74	1 204
Дуже високий	39	492	178 934	55 133	6 920	4 195	15 550
Херсонська обл.	52	244	74 459	21 887	2 860	2 469	7 257
Непереборний	39	155	53 206	14 953	201	155	4 772
Дуже високий	6	19	3 795	1 097	0	147	475
Високий	7	70	17 458	5 837	2 659	2 167	2 010
Хмельницька обл.	60	513	132 711	47 233	127 369	18 511	14 867
Високий	1	54	39 079	14 998	37 636	343	3 096
Помірний	4	55	27 082	9 638	26 241	432	2 316
Задовільний	55	404	66 550	22 597	63 492	17 736	9 455

Регіон	Кількість, од.		Чисельність учнів, осіб				Чисельність учителів, осіб
	ТГ	ЗЗСО	усього	1-4-го класів	денної форми навчання	які потребують підвезення	
Черкаська обл.	66	432	113 031	38 951	105 850	15 685	12 409
Високий	1	45	29 868	10 674	28 024	9	2 222
Помірний	45	282	61 917	21 166	57 713	10 132	7 282
Задовільний	20	105	21 246	7 111	20 113	5 544	2 905
Чернівецька обл.	52	335	103 635	36 520	96 629	16 294	11 448
Помірний	2	63	31 352	11 850	29 708	477	2 601
Задовільний	50	272	72 283	24 670	66 921	15 817	8 847
Чернігівська обл.	57	377	86 665	29 326	77 251	11 309	10 080
Дуже високий	16	97	15 471	4 757	13 024	3 374	2 222
Високий	31	217	58 434	20 210	52 202	6 450	6 287
Помірний	10	63	12 760	4 359	12 025	1 485	1 571
м. Київ	1	600	334 959	114 009	263 652	616	25 997
Україна	1 427	12 291	3 743 887	1 282 551	2 958 699	400 866	380 877

Складено авторами за: [15] та даними форми № ЗНЗ-1 «Звіт закладу загальної середньої освіти» на початок 2024/2025 н. р.

українських ЗЗСО в дистанційному форматі, актуалізується питання підвищення якості онлайн-навчання та його адаптації до освітніх потреб різних категорій здобувачів освіти. Вирішенню окреслених питань сприяє впровадження комплексної політики «Школа-офлайн», завдяки якій також вдалося збільшити чисельність учнів, що мають змогу навчатися в очному форматі [16]. Зазначимо, що ключовою передумовою для очного навчання є наявність укриття.

У Законі України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» (додаток 3) передбачено бюджетну програму 2211810 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (облаштування укриттів), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеях, ліцеях із посиленою військово-фізичною під-

готовкою» із загальним обсягом видатків 6,2 млрд грн [17].

Використання розподілу ТГ за рівнем ризику безпеки в системі освіти для надання субвенції в частині облаштування безпечних умов у ЗЗСО затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.06.2025 № 674 [18].

Залежно від групи рівня ризику безпеки в системі освіти та пропорційно чисельності учнів, які навчаються за дистанційною та/або з поєднанням очної і дистанційної форм здобуття освіти, встановлюються й обсяги фінансування на укриття: дуже високий – 50 %, високий – 40 %, помірний і задовільний – 10 %. Першочергово субвенцію буде спрямовано військовим (військово-морським, військово-спортивним) ліцеям, ліцеям із посиленою військово-фізичною підготовкою та закладам освіти, що є учасниками експериментального проекту щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах освіти в умовах воєнного стану.

У 2025 р. за рахунок державної субвенції в обсязі 1,6 млрд грн передбачена закупівля шкільних автобусів. Транспортні засоби використовуватимуться для підвезення учнів із територій, де відсутні захисні споруди, до закладів освіти, обладнаних укриттями, за умови сприятливої безпекової ситуації. Такі ЗЗСО з укриттями виконуватимуть функцію безпекових хабів для ТГ. Водночас учнів, які не матимуть можливості відвідувати школу очно, буде забезпечено технічними засобами для організації якісного дистанційного навчання [16].

Забезпеченню якісної дистанційної освіти для дітей із територій, де неможливо відновити доступ до очного навчання, сприяє державна підтримка педагогів, задіяних у роботі в складних і небезпечних умовах. Так, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286 [19] встановлено доплату педагогічним працівникам ЗЗСО державної й комунальної форм власності за роботу в несприятливих умовах праці. МОН повідомило, що в школах на прифронтових територіях розмір доплати зростає з 2 000 до 4 000 грн (5 200 грн до сплати податків) і залежить від навантаження. Доплата нараховується з 1 вересня 2025 р. На ці потреби, щоб забезпечити виплати до кінця поточного року, з державного бюджету виділено додатково 372,3 млн грн. 25 735 учителів із 84 ТГ Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Луганської, Миколаївської, Сумської, Харківської, Херсонської, Чернігівської областей отримають збільшену доплату [20].

Отже, проведена оцінка ризиків безпеки в системі освіти на рівні те-

риторіальних громад за участі компанії «Palantir» істотно вплинула на освітню політику з урахуванням усіх безпекових ризиків, що сприяло визначенню громад для будівництва укриттів та поверненню шкіл до очного чи змішаного навчання. Результати виконаного аналізу підтверджують, що регіональний підхід до організації освітнього процесу на основі об'єктивної оцінки безпекових ризиків є одним із найбільш обґрунтованих і практично придатних рішень за умов воєнного стану й з урахуванням наявних даних та їх обмежень.

Завдяки реалізації політики «Школа офлайн» вдалося досягти низки позитивних результатів: зросла чисельність учнів, які мають змогу навчатися в очному форматі (в межах дозволених безпекових умов), підвищено якість освітніх послуг, зокрема дистанційного навчання, а також забезпечено безперервність і стабільність навчального процесу.

У наступних дослідженнях варто зосередити увагу на потенціалі ширшого використання оцінки ризиків безпеки в системі освіти, наприклад для прогнозування чисельності учнів та педагогічних працівників за сценаріями розвитку освітнього простору територіальних громад тощо.

У межах дослідження запропоновано використовувати аналітичні дані, згенеровані за допомогою платформи Palantir Foundry, зокрема про розподіл закладів освіти за рівнем безпеки, як один із ключових параметрів під час розроблення механізмів розподілу субвенцій. Також рекомендовано забезпечити регулярну генерацію й оновлення таких даних, що дасть можливість оперативно реагувати на зміни без-

пекової ситуації та сприятиме більш ефективному й адресному використанню коштів. Оскільки безпекова ситуація на різних територіях України в умовах воєнного стану є динамічною й неоднорідною, «Методику оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти Ук-

раїни» слід постійно вдосконалювати відповідно до актуальних умов. У зв'язку з цим пропонується на законодавчому рівні закріпити за Міністерством освіти і науки України повноваження щодо застосування індивідуального підходу до визначення рівня безпекових ризиків для окремих територій.

Список використаних джерел

1. Education in emergencies. *UNICEF*. URL: <https://www.unicef.org/education/emergencies>.
2. Education Under Attack 2022 / GCPEA. URL: <https://eua2022.protectingeducation.org/>.
3. The Safe Schools Declaration. *GCPEA*. URL: <https://ssd.protectingeducation.org/>.
4. Living through war: Mental health of children and youth in conflict-affected areas / R. L. Frounfelker et al. *International Review of the Red Cross*. 2019. Vol. 101, Iss. 911. P. 481–506. DOI: <https://doi.org/10.1017/S181638312000017X>.
5. Vostanis P. Mental health provision for children affected by war and armed conflicts. *European Child & Adolescent Psychiatry*. 2024. Vol. 33. P. 3293–3299. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00787-024-02492-w>.
6. Priyadarshni I. Education amidst conflict – resilience, innovation, & the future of learning in war-torn areas. *Idealistic Journal of Advanced Research in Progressive Spectrums (IJARPS)*. 2025. Vol. 4, Iss. 07. P. 1–8. URL: <https://journal.ijarps.org/index.php/IJARPS/article/view/848>.
7. UN report details devastating impact of hostilities on children in Ukraine. *UN Human Rights Monitoring Mission in Ukraine*. 2025. URL: <https://ukraine.ohchr.org/en/UN-report-details-devastating-impact-of-hostilities-on-children-in-Ukraine>.
8. Гнатюк О. В. Безпечне освітнє середовище в умовах воєнного часу: психологічний аспект. *Психологічні ресурси розвитку особистості в умовах невизначеності освітнього простору* : зб. матеріалів наук. доп. І Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23–24 жовт. 2024 р.). Київ : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2024. С. 49–57. URL: <http://psychology-naes-ua.institute/userfiles/files/20241.pdf> (дата звернення: 09.09.2025).
9. Бойко С. Результати реалізації першого етапу інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Організаційно-педагогічні умови функціонування та розвитку безпечної школи у воєнний / повоєнний час». *Безпека і здоров'я учасників освітнього процесу в умовах сьогодення* : зб. наук. статей VI Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Суми, 16 лист. 2023 р.). Суми, 2023. С. 10–19. URL: <https://tinyurl.com/33vjz4ks>.
10. Топузов О., Головка М., Локшина О. Освітні втрати в період воєнного стану: проблеми діагностики та компенсації. *Український педагогічний журнал*. 2023. № 1. С. 5–13. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-1-5-13>.
11. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Декларації про безпеку шкіл : розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.08.2021 № 898-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2021-%D1%80#Text>.

12. Karp A. C., Zamiska N. W. The Technological Republic: Hard Power, Soft Belief, and the Future of the West. London : The Bodley Head, 2025. 320 p.

13. Про затвердження Методики оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України : постанова Кабінету Міністрів України від 02.08.2024 № 866. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2024-p#Text>.

14. Про затвердження Переліку територіальних громад за рівнем ризику безпеки в системі освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 30.08.2024 № 1231. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-pereliku-terytorialnykh-hromad-za-rivnem-ryzyku-bezpeky-v-systemi-osvity>.

15. МОН оновило перелік громад за рівнем ризику: що це означає та де знайти / М-во освіти і науки України. 2025. URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-onovylo-perelik-hromad-za-rivnem-ryzyku-shcho-tse-oznachaie-ta-de-znaity>.

16. Школа офлайн: повертаємо дітей до очного навчання. *Школа офлайн*. URL: <https://offlineschool.mon.gov.ua/>.

17. Про Державний бюджет України на 2025 рік : Закон України від 19.11.2024 № 4059-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>.

18. Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти у 2025 році : постанова Кабінету Міністрів України від 11.06.2025 № 674. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-2025-p#Text>.

19. Деякі питання оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-2024-%D0%BF#Text>.

20. Уряд збільшив доплати вчителям на прифронтових територіях до 4 000 грн / М-во освіти і науки України. 2025. URL: <https://mon.gov.ua/news/uriad-zbilshyv-doplaty-vchyteliyam-na-pryfrontovykh-terytoriakh-do-4-000-hrn>.

Andrii Lytvynchuk

Ph. D. (Economics), Senior Researcher, SSI "Institute of Educational Analytics",
Kyiv, Ukraine, a.litvinchuk@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7523-558X>

Oleksandr Ozeran

Ministry of Education and Science of Ukraine, Kyiv, Ukraine, oleksandr.ozeran@mon.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6054-4228>

Olena Barabash

SSI "Institute of Educational Analytics", Kyiv, Ukraine, o.barabash@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2545-0369>

Mariia Sharaievska

SSI "Institute of Educational Analytics", Kyiv, Ukraine, m.sharaievska@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8605-2404>

Tetiana Derepa

SSI "Institute of Educational Analytics", Kyiv, Ukraine, t.derepa@iea.gov.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1283-7671>

SECURITY RISK ASSESSMENT IN THE EDUCATION SYSTEM AS A PREREQUISITE FOR CREATING A SAFE EDUCATIONAL ENVIRONMENT IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. *In the context of military operations on the territory of Ukraine, the issue of organizing a safe educational environment has become particularly relevant. The creation of safe infrastructure of educational institutions is considered a strategically important task not only during the wartime period, but also in the context of the country's post-war recovery. The authors reviewed international documents, in particular the Safe Schools Declaration, as well as reports of organizations working in the field of education in emergencies and conflict situations. Articles by foreign and Ukrainian researchers on the impact of war on education and basic strategies for preserving learning, on the mental health of children during wartime, on the effectiveness of school support programs, the organization of education during displacement, and security protocols were analyzed. The support provided to Ukraine by international organizations and the private sector is described, in particular the company Palantir, with whose participation security risk assessment at the level of territorial communities is conducted in Ukraine. The "Methodology for Assessing Security Risks in the Education System Related to the Armed Aggression of the Russian Federation against Ukraine" for educational institutions and territorial communities was studied, the calculations for which are performed using the technologies and software of the above-mentioned company. Information materials were prepared regarding the number of territorial communities, general secondary education institutions (GSEIs), the number of pupils and teachers by levels of security risk of the education system. Determining the affiliation of GSEIs to the corresponding level of security risk contributes to the implementation of the state policy "Offline School", enables more effective and well-grounded decisions on prioritizing territorial communities for the construction of protective structures (shelters), and also creates a basis for the gradual restoration of full-time or blended forms of education in educational institutions. Within the framework of the study, the prospects for using analytical data prepared with the help of the "Palantir Foundry" platform were outlined, and recommendations were provided regarding a rational interval for updating these data,*

which will ensure their relevance, applicability, and practical value for educational policy planning and operational budgetary response.

Keywords: safe educational environment, shelter, general secondary education institutions, pupils, teachers, Palantir, security risk levels, subventions.

References

1. UNICEF. (n. d.). *Education in emergencies*. Retrieved from <https://www.unicef.org/education/emergencies>.
2. GCPEA. (2022). *Education Under Attack 2022*. Retrieved from <https://eua2022.protectingeducation.org/>.
3. GCPEA. (n. d.). *The Safe Schools Declaration*. Retrieved from <https://ssd.protectingeducation.org/>.
4. Frounfelker, R., Islam, N., Falcone, J., Farrar, J., Ra, C., Antonaccio, C. ... & Betancourt, T. (2019). Living through war: Mental health of children and youth in conflict-affected areas. *International Review of the Red Cross*, 101(911), 481-506. DOI: <https://doi.org/10.1017/S181638312000017X>.
5. Vostanis, P. (2024). Mental health provision for children affected by war and armed conflicts. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 33, 3293-3299. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00787-024-02492-w>.
6. Priyadarshni, I. (2025). Education amidst conflict – resilience, innovation, & the future of learning in war-torn areas. *Idealistic Journal of Advanced Research in Progressive Spectrums (IJARPS)*, 4(07), 1-8. Retrieved from <https://journal.ijarps.org/index.php/IJARPS/article/view/848>.
7. UN Human Rights Monitoring Mission in Ukraine. (2025). *UN report details devastating impact of hostilities on children in Ukraine*. Retrieved from <https://ukraine.ohchr.org/en/UN-report-details-devastating-impact-of-hostilities-on-children-in-Ukraine/>.
8. Hnatiuk, O. (2024). A safe educational environment in wartime: the psychological aspect. *Psychological resources for personal development in conditions of uncertainty in the educational sphere*, Proceedings of the 1st All-Ukrainian Scientific and Practical Conference. Kyiv. Retrieved from <http://psychology-naes-ua.institute/userfiles/files/20241.pdf> [in Ukrainian].
9. Boiko, S. (2023). Results of the implementation of the first stage of an innovative educational project at the national level on the topic "Organizational and pedagogical conditions for the functioning and development of a safe school in wartime/post-war times". *Safety and health of participants in the educational process in today's conditions*, Proceedings of the 6th All-Ukrainian Scientific and Practical Online Conference. Sumy. Retrieved from <https://tinyurl.com/33vjz4ks> [in Ukrainian].
10. Topuzov, O., Holovko, M., & Lokshyna, O. (2023). Educational losses during martial law: problems of diagnosis and compensation. *Ukrainian Educational Journal*, 1, 5-13. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-1-5-13> [in Ukrainian].
11. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2021). *On approval of the action plan for the implementation of the Declaration on school safety* (Decree No. 898-p, August 4). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2021-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
12. Karp, A. C., & Zamiska, N. W. (2025). *The Technological Republic: Hard Power, Soft Belief, and the Future of the West*. London: The Bodley Head.
13. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *On approval of the Methodology for assessing security risks in the education system related to the armed aggression of the Russian Federation*

against Ukraine (Resolution No. 866, August 2). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2024-п#Text> [in Ukrainian].

14. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2024). *On approval of the List of territorial communities by level of security risk in the education system* (Order No. 1231, August 30). Retrieved from <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-pereliku-terytorialnykh-hromad-za-rivnem-ryzyku-bezpeky-v-systemi-osvity> [in Ukrainian].

15. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2025). *The Ministry of Education and Science has updated the list of communities by risk level: what this means and where to find it*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/news/mon-onovylo-perelik-hromad-za-rivnem-ryzyku-shcho-tse-oznachaie-ta-de-znaity> [in Ukrainian].

16. Offline school. (n. d.). *Offline school: bringing children back to face-to-face learning*. Retrieved from <https://offlineschool.mon.gov.ua/> [in Ukrainian].

17. Verkhovna Rada of Ukraine. (2024). *On the State Budget of Ukraine for 2025* (Act No. 4059-IX, November 19). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text> [in Ukrainian].

18. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2025). *Some issues regarding the provision of educational subsidies from the state budget to local budgets (under the special fund of the state budget) for the creation of safe conditions in general secondary education institutions in 2025* (Resolution No. 674, June 11). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-2025-п#Text> [in Ukrainian].

19. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *Some issues regarding the remuneration of teaching staff in general secondary education institutions* (Resolution No. 1286, November 8). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-2024-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

20. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2025). *The government has increased additional payments to teachers in frontline areas to UAH 4,000*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/news/uriad-zbilshyv-doplaty-vchyteliu-na-pryfrontovykh-terytoriakh-do-4-000-hrn> [in Ukrainian].